

PROTOKÓŁ

podpisany w Sofii dnia 27 czerwca 1980 r.

do Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Bułgarii o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 4 grudnia 1961 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 27 czerwca 1980 r. został podpisany w Sofii Protokół do Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Bułgarii o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 4 grudnia 1961 r., w następującym brzmieniu:

PROTOKÓŁ

do Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Bułgarii o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 4 grudnia 1961 r.

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Rada Państwa Ludowej Republiki Bułgarii, kierując się dążeniem do pogłębienia i udoskonalenia współpracy w

dziedzinie obrotu prawnego, postanowiły zmienić i uzupełnić Umowę między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Bułgarii o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisaną w Warszawie dnia 4 grudnia 1961 r., i w tym celu wyznaczyły swoich pełnomocników:

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —
Jerzego Bafię, Ministra Sprawiedliwości Polskiej
Rzeczypospolitej Ludowej

Rada Państwa Ludowej Republiki Bułgarii —
Swetłę Daskałową, Ministra Sprawiedliwości
Ludowej Republiki Bułgarii,

którzy po wymianie swoich pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie, uzgodnili, co następuje:

Artykuł 1

W Umowie między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Bułgarii o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 4 grudnia 1961 r., wprowadza się następujące zmiany i uzupełnienia:

1. W artykule 7 dodaje się nowy ustęp 3 w następującym brzmieniu:

„3. Pomoc prawna obejmuje również ustalenie na terytorium jednej z Umawiających się Stron miejsca pobytu osób, przeciwko którym osoby mające swoje miejsce zamieszkania lub pobytu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony zgłaszają roszczenia z zakresu prawa cywilnego lub rodzinnego, a ponadto ustalenie miejsca pracy i wysokości dochodów osób, przeciwko którym zostaną zgłoszone roszczenia alimentacyjne. W celu ułatwienia załatwienia tego rodzaju wniosków wzywająca Umawiająca się Strona przekazuje wszystkie posiadane informacje”.

Dotychczasowy ustęp 3 oznacza się jako ustęp 4.

2. W artykule 13 dodaje się ustęp 5 w następującym brzmieniu:

„5. Świadek lub biegły, który stawił się na wezwanie na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, otrzyma od organu wzywającego zwrot kosztów podróży i pobytu oraz równowartość utraconego zarobku, a biegły ponadto — wynagrodzenie. O powyższym, jak również o prawie ubiegania się o zaliczkę, świadek i biegły powinien być pouczony przy doręczaniu wezwania”.

3. Artykuł 22 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 22

Zawarcie małżeństwa.

1. Materialne przesłanki ważności małżeństwa ocenia się dla każdej z osób zawierających małżeństwo według prawa Umawiającej się Strony, której osoba ta jest obywatelem.

2. Forma zawarcia małżeństwa podlega prawu Umawiającej się Strony, przed której organem małżeństwo zostaje zawarte.

3. Forma zawarcia małżeństwa przed uprawnionym do tego przedstawicielem dyplomatycznym lub urzędnikiem konsularnym podlega prawu Umawiającej się Strony wysyłającej przedstawiciela dyplomatycznego lub urzędnika konsularnego”.

4. Po artykule 27 dodaje się artykuł 27 A w następującym brzmieniu:

„Artykuł 27 A

Do roszczeń alimentacyjnych rodziców wobec dzieci stosuje się prawo oraz właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania osoba uprawniona do alimentów”.

5. Po artykule 35 dodaje się artykuł 35 A w następującym brzmieniu:

„Artykuł 35 A

Prawo właściwe.

1. W sprawach spadkowych właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

2. Dziedziczenie majątku nieruchomego podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium majątek ten jest położony”.

6. Po artykule 36 dodaje się artykuł 36 A w następującym brzmieniu:

„Artykuł 36 A

Przejęcie spadku na rzecz Państwa.

1. Jeżeli spadek według prawa określonego w artykule 35 A ustęp 2 przechodzi na własność Państwa z mocy ustawy, to majątek nieruchomy przypada tej Umawiającej się Stronie, na której terytorium jest położony.

2. Jeżeli spadek według prawa określonego w artykule 35 A ustęp 1 przechodzi na własność Państwa z mocy ustawy, to majątek ruchomy przypada tej Umawiającej się Stronie, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci”.

7. Artykuł 55 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 55

Przesłanki uznania.

Orzeczenia podlegają uznaniu, jeżeli:

- 1) sąd, który wydał orzeczenie, był właściwy stosownie do postanowień niniejszej umowy,
- 2) przy wydaniu orzeczenia zastosowano prawo Umawiającej się Strony właściwe stosownie do postanowień niniejszej umowy,
- 3) żadna ze stron nie została pozbawiona możliwości obrony swych praw, a w razie posiadania ograniczonej zdolności procesowej — należytego przedstawicielstwa,
- 4) sprawa między tymi samymi stronami co do tego samego przedmiotu i na tej samej podstawie nie została już prawomocnie osądzona przez właściwy organ tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane, albo jeżeli między tymi samymi stronami o ten sam przedmiot i na tej samej podstawie nie zostało wcześniej wszczęte postępowanie przed organem tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane”.

8. Artykuł 56 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 56

Uznawanie orzeczeń w sprawach o charakterze niemajątkowym.

Prawomocne orzeczenia sądów i innych właściwych organów jednej z Umawiających się Stron w sprawach cywilnych i rodzinnych o charakterze niemajątkowym są uznawane na terytorium drugiej Umawiającej się Strony bez przeprowadzania postępowania o uznanie, pod warunkami określonymi w artykule 55”.

9. Tytuł przed artykułem 57 otrzymuje następujące brzmienie: „Wykonywanie orzeczeń”.

10. Po artykule 64 dodaje się rozdział VI w następującym brzmieniu:

„Rozdział VI

Zawisłość.

Artykuł 64 A

Jeżeli przed sądami obu Umawiających się Stron zostanie wszczęte postępowanie między tymi samymi stronami na tej samej podstawie i o ten sam przedmiot, dla którego właściwe są sądy obu Umawiających się Stron, sąd, przed którym postępowanie zostało wszczęte później, uzna się niewłaściwym”.

11. Artykuł 82 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 82

Obowiązek wszczęcia postępowania karnego.

1. Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się na wniosek drugiej Umawiającej się Strony do wszczęcia postępowania karnego według własnego prawa przeciwko własnym obywatelom, co do których istnieją dane, że popełnili przestępstwo na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony.

2. Wnioski o wszczęcie postępowania karnego, złożone zgodnie z prawem jednej z Umawiających się Stron przez pokrzywdzonych do właściwych organów Strony wzywającej w przepisany terminie, są skuteczne również na terytorium drugiej z Umawiających się Stron.

3. Jeżeli z przestępstwa wynikły szkody, a osoby pokrzywdzone wniosły pozwy o odszkodowanie przy przekazywaniu materiałów niezbędnych do wszczęcia postępowania karnego na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, pozwy te przesyła się za zgodą osób, które je wniosły”.

12. Po artykule 82 dodaje się artykuł 82 A w następującym brzmieniu:

„Artykuł 82 A

1. Do wniosku o wszczęcie postępowania karnego dołącza się:

- 1) dane dotyczące osoby, włącznie z jej obywatelstwem,
- 2) opis stanu faktycznego,
- 3) dowody,
- 4) oryginały akt lub ich uwierzytelnione odpisy,
- 5) tekst przepisów mających zastosowanie do czynu według prawa obowiązującego w miejscu jego popełnienia,

6) wnioski o wszczęcie postępowania karnego i pozwy o odszkodowanie.

2. Jeżeli podejrzany przebywa w chwili złożenia wniosku o wszczęcie postępowania karnego w areszcie tymczasowym lub jest zatrzymany, należy spowodować jego odesłanie na terytorium wzwanej Umawiającej się Strony.

3. Wzywana Umawiająca się Strona jest zobowiązana do powiadomienia Strony wzywającej o orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Na wniosek Strony wzywającej należy przesłać odpis tego orzeczenia”.

13. Artykuł 90 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 90

Przesyłanie odpisów z akt stanu cywilnego i innych dokumentów.

1. Umawiające się Strony przekazują sobie z urzędu bezpłatnie odpisy zupełne aktów urodzenia, małżeństwa i zgonu, dotyczących obywateli drugiej Umawiającej się Strony, a także sprostowania i wzmianki marginesowe. Przesyłanie tych odpisów odbywa się zbiorczo w końcu każdego kwartału w drodze dyplomatycznej.

2. W celach urzędowych Umawiające się Strony zobowiązują się do bezpośredniego przesyłania sobie wzajemnie bezpłatnie na wniosek odpisów zupełnych aktów stanu cywilnego oraz innych dokumentów dotyczących praw osobistych i interesów ich obywateli.

3. Obywatele każdej z Umawiających się Stron są uprawnieni do bezpośredniego zwracania się o wydanie odpisów z akt stanu cywilnego, odpisów orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych oraz innych dokumentów dotyczących praw osobistych i interesów tych obywateli. Doręczenie dokumentów wnioskodawcom następuje za pośrednictwem urzędu konsularnego Umawiającej się Strony, której organ dokument wydał, za pobraniem należnych opłat”.

Artykuł 2

Protokół niniejszy podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od daty wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

Protokół niniejszy stanowi integralną część Umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Ludową Republiką Bułgarii o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych, podpisanej w Warszawie dnia 4 grudnia 1961 r., i będzie obowiązywał przez ten sam okres co umowa.

Sporządzono w Sofii dnia 27 czerwca 1980 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim i bułgarskim, przy czym obydwa teksty są jednakowo autentyczne.

Na dowód czego wyżej wymienieni pełnomocnicy obu Umawiających się Stron podpisali niniejszy protokół i opatrzyli go pieczęciami.

Z upoważnienia
Rady Państwa
Polskiej Rzeczypospolitej
Ludowej
Jerzy Bafia

Z upoważnienia
Rady Państwa
Ludowej Republiki Bułgarii
Swetła Daskałowa

Po zaznajomieniu się z powyższym protokołem Rada Państwa uznała go i uznaje za słuszny zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nim zawartych; oświadcza, że jest on przyjęty, ratyfikowany i potwierdzony, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywany.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie dnia 9 października 1980 r.

L. S.

Przewodniczący Rady Państwa: *H. Jabłoński*

Minister Spraw Zagranicznych: *w z. E. Kułaga*